

Î N C H E I E R E

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Sorin Corceac acționând în interesele Elenei Beleacova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Beleacova Elena împotriva Companie Internaționale de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și **cererea reconvențională** de depusă de către Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni împotriva Elenei Beleacova cu privire la declararea nulă a tranzacției de împăcare din 2 aprilie 2014 și încasarea despăgubiri achitate,

împotriva deciziei din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a admis apelul declarat de Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni, s-a casat hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă de respingere a acțiunii inițiale și admitere a acțiunii reconvenționale,

c o n s t a t ă :

La 20 octombrie 2015, Beleacova Elena s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva Companie Internaționale de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni solicitând omologarea tranzacției de împăcare încheiată între Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni și Beleacova Elena, încasarea sumei de 100 000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a reiterat că la 31 decembrie 2011, conducând automobilul de model Lexus LS570, cu n/î KWW 003 a fost implicată într-un accident rutier. Ca urmare, automobilului ce îi aparține cu drept de proprietate a fost deteriorat.

La 2 ianuarie 2012, Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni a deschis dosarul de daună nr. 04/01-2012-C, prin care a constatat că prejudiciul material constituie suma de 250 000 de lei.

La 2 aprilie 2012, părțile au încheiat o tranzacție de împăcare prin care Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni s-a obligat să-i achite reclamantei despăgubirea de asigurare în mărime de 250 000 lei, în trei rate, și anume: 100 000 lei - până la 05 aprilie 2014, 100 000 lei - până la 05 mai 2014, 50 000 lei - până la 05 iunie 2014.

Reclamantul a menționat că tranzacția a fost semnată de părți în condițiile art. 1331 – 1333 Cod Civil. În baza acestei tranzacții, compania de asigurări i-a achitat reclamantei doar suma de 150 000 lei, însă restul plăților convenite, nu au fost achitate.

Prin încheierea din 09 februarie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, s-a admis demersul reprezentantului Companiei Internaționale de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni cu privire la strămutarea cauzei civile. Cauza civilă fiind strămutată la Judecătoria Edineț.

Prin decizia din 20 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis recursul declarat de avocatul Tăbîrță Andrei în interesele Elenei Beleacova, s-a casat încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 09 februarie 2016, cu restituirea pricinii spre examinare în fond în același complet de judecată.

În cadrul examinării cauzei în fond, Beleacova Elena a depus cerere de modificare a temeiului acțiunii, solicitând încasarea sumei de 100 000 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. A indicat că tranzacția între părți nu a fost semnată în condițiile Legii cu privire la mediere, și astfel, executarea tranzacției este dificilă.

La 28 noiembrie 2016, Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni a depus cerere reconvențională împotriva Elenei Beleacova cu privire la declararea nulității tranzacției din 2 aprilie 2014 încheiată între Beleacova Elena și Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni și încasarea sumei de 150 000 lei cu titlu de despăgubire achitată.

În motivarea acțiunii reconvenționale, a invocat că la 18 octombrie 2011, între Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni Beleacova Elena a fost încheiat un contract de asigurare facultativă CASCO nr. AC 494CH/11, prin care s-a asigurat automobilul de model LEXUS LS 570, cu n/î KWW 003.

La 2 ianuarie 2012, Beleacova Elena s-a adresat cu cerere privind solicitarea de a fi despăgubită, fiind depuse toate actele, inclusiv și raportul de verificare tehnică nr. 0122123 din 12 noiembrie 2011. Ulterior, între părți a fost încheiată o tranzacție de împăcare cu referire la dosarul de daune nr. 04/01-12C.

Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni a indicat că a transferat la contul Elenei Beleacova suma de 150 000 lei. Prin răspunsul IP Centru recepționat la 19 octombrie 2016, compania de asigurări a fost informată că, pe faptul falsificării raportului de revizie tehnică în privința automobilului de model Lexus LS 570, cu n/î KWW 003, ce aparține Elenei Beleacova a fost pornită o cauză penală.

Potrivit pct. 9.1.7 al contractului de asigurare facultativă a mijlocului de transport CASCO nr. AC494CH/11 din 18 octombrie 2011 nu sunt supuse asigurării și nu se despăgubesc următoarele riscuri, pagubele cauzate ca rezultat al utilizării mijlocului de transport asigurat cu defecte tehnice și / sau în lipsa expertizei tehnice. Lipsa

ecusonului și / sau a raportului tehnic confirmă prezența defectelor tehnice la mijlocul de transport asigurat.

Reieșind din faptul că Beleacova Elena a prezentat un document fals la încheierea tranzacției de împăcare în vederea obținerii despăgubirii de asigurare, Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni consideră că tranzacția de împăcare urmează a fi declarată nulă. Prezentarea informațiilor false în scopul încheierii tranzacției de împăcare și primirii despăgubirii de asigurare este demonstrată/ și probată prin: răspunsul IP Centru, raportul de expertiză nr. 7644/7645 din 7 noiembrie 2013; raportul de la Agenția Națională Transport Auto nr. 06/1-1-863 din 12 aprilie 2012.

Reclamantul a invocat că toate aceste constatări coroborează întocmai cu celelalte probe administrate în cauză, inclusiv cu actele primare conținute în dosarul de daune, precum și cu hotărârile judecătorești anterioare, care au statuat asupra nevalabilității raportului de revizie tehnică. Indică că, în situația în care Beleacova Elena a prezentat acte false pentru încheierea tranzacției, ultima primind mijloace bănești în baza acestei convenții, compania de asigurări se consideră a fi îndreptățită de a pretinde restituirea despăgubirii de asigurare achitate, conform dispozițiilor art. 219 Cod Civil.

La 19 octombrie 2017, Beleacova Elena a depus o cerere de concretizare a pretențiilor solicitând încasarea sumei de 100 000 de lei cu titlu de despăgubiri de asigurare neachitate, 68 728,08 lei cu titlu de dobândă de întârziere, 5 061,84 lei cu titlu de taxă de stat, 7000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru cererea de chemare în judecată depusă de Beleacova Elena a fost admisă.

S-a încasat din contul Companie Internaționale de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni în beneficiul Elenei Beleacova suma de 100 000 de lei cu titlu de datorie, 68 728,08 lei cu titlu de dobândă de întârziere, 5061,84 lei cu titlu de taxă de stat, 7000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

Acțiunea reconvențională depusă de Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, 19 ianuarie 2018, Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni a declarat apel împotriva hotărârii din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Beleacova Elena să fie respinsă, iar acțiunea reconvențională depusă de Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni să fie admisă integral.

Prin decizia din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni.

S-a casat hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru adoptată și s-a emis o hotărâre nouă prin care :

Cererea de chemare în judecată depusă de Beleacova Elena s-a respins ca neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni s-a admis.

S-a declarat nulă tranzacția de împăcare încheiată între Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni și Beleacova Elena din 2 aprilie 2014.

S-a încasat de la Beleacova Elena în beneficiul Companiei Internaționale de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni suma de 150000 de lei cu titlu de despăgubire achitată, cheltuielile de judecată în sumă de 270 lei cu titlu de taxa de stat achitată în instanța de fond și în sumă de 7171,38 lei cu titlu de taxa de stat achitată în instanța de apel.

La 13 februarie 2019, avocatul Sorin Corceac acționând în interesele Elenei Beleacova a declarat recurs împotriva deciziei din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Ca temei de recurs, recurentul a invocat prevederile art. 432 alin (2) lit. b) din Codul de procedură civilă care stabilește că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

În motivare, a reiterat că instanța de apel eronat a constatat că la data încheierii tranzacției litigiul aflat pe rolul instanței era finalizat ca urmare a pronunțării deciziei din 30 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău. La fel, eronat a constatat că tranzacția părților din 2 aprilie 2014 contravine dispozițiilor art.1331 din Codul civil, ceea ce încalcă libertatea contractuală a părților.

La examinarea apelului, instanța incorect a aplicat prevederile art.220 alin. (1) Cod Civil, în contextul în care intimata nu a invocat că tranzacția încheiată de aceasta nu ar fi avut scopul încetării litigiului dintre părți, iar cauza civilă invocată de instanța de fond nu era unica ce putea fi inițiată de recurentă în contextul în care aceasta dispune și de alte temeiuri legale pentru înaintarea pretențiilor față de intimată, circumstanță ce-i permitea inițierea unui nou proces.

Recurentul a reiterat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia aplicată și anume prevederile art. 228 alin. (1) și nu a aplicat prevederile care trebuiau să fie aplicate, art.233 alin. (1) și 271 din Codul civil în contextul în care recurenta a invocat omiterea termenului de prescripție.

La încheierea tranzacției nu a manifestat un comportament dolosiv sau viclean și nici tănuț anumite împrejurări, pentru a fi constatată nulitatea actului juridic. Potrivit Ordonanței Procuraturii Centru mun. Chișinău din 25 februarie 2016, se constată că aceasta nu a cunoscut despre nevalabilitatea raportului de expertiză tehnică a autovehiculului.

La 4 aprilie 2019, Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societatea pe Acțiuni a depus referință. A indicat că argumentele recursului sunt declarative și induc în eroare instanța. Decizia instanței de apel este corectă, iar recursul depus de Beleacova Elena nu se încadrează în prevederile art. 432 din Codul de procedură civilă.

La 17 aprilie 2019, avocatul Sorin Corceac acționând în interesele Elenei Beleacova a depus recurs suplimentar.

În motivare a indicat că recurenta a dispus de certificat de revizie tehnică, însă aceasta a fost eventual falsificat de terți, fără cunoștința acesteia, astfel valabilitatea acestuia nu a depins de voința sa.

Situația dedusă judecării în speță, nu constituie o situație clasică în care conducătorul auto nu a efectuat expertiza tehnică, deoarece recurenta a efectuat-o, însă

certificatul eliberat nu a fost întocmit conform exigențelor legale din motive neimputabile recurentei.

Instanțele ierarhic inferioare eronat au aplicat și interpretat prevederile art.22 alin. (1) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, însă de fapt urmau să aplice dispoziția art. 28 alin.(3), care stabilește că dacă persoana păgubită nu este de acord cu decizia asigurătorului privind cuantumul despăgubirii de asigurare, acesta plătește totuși despăgubirea în cuantumul stabilit. În acest caz, persoana păgubită are dreptul să atace decizia asigurătorului în instanță de judecată.

Astfel, recurentul consideră că în speță termenul de prescripție a început a curge din data expirării termenului de plată de către Compania de Asigurare a despăgubirii de asigurare în partea cuantumul stabilit al despăgubirii.

Examinând apelul, instanța nu a dat o apreciere corespunzătoare și argumentelor părții intimată, a apreciat arbitrar probele, fără oferirea unei examinări efective a cauzei.

În opinia recurentului instanțele investite cu judecarea fondului nu s-au expus asupra tuturor argumentelor invocate, fapt ce încalcă prevederile art.6 din Convenție și garantarea dreptului la un proces echitabil.

Totodată, recurentul a menționat că instanța de apel a examinat cauza în absența reprezentantului apelantului chiar dacă acesta a depus cerere de amânare a ședinței, iar ca urmarea s-a încălcat dreptul apelantului apărare.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța menționează că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 6 noiembrie 2018.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisorii de comunicare, instanța de apel a expedit participantilor la proces copia deciziei motivate, la 13 decembrie 2018, însă la materialele dosarului lipsesc date referitoare la recepționarea acesteia.

Cererea de recurs a fost declarată la 13 februarie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de avocatul Sorin Corceac în interesele Elenei Beleacova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Sorin Corceac în interesele Elenei Beleacova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari